

บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะเดาในการสนับสนุน
มูลนิธิธรรมานุรักษ์ จังหวัดกาญจนบุรี*
THE ROLE OF THE CHONGSADOA SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE
ORGANIZATION IN SUPPORTING THE THAMMANURAK
FOUNDATION IN KANCHANABURI PROVINCE

อัฐกัญญา แม่นจิต, ปราณี แสงสว่าง, จาตุรงค์ สุทรวัน
Atthapinya Manjit, Pranee Sangsawang, Jaturong Suthawan
มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
Kanchanaburi Rajabhat University
Corresponding Author E-mail: beamatthapinya@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงคุณภาพซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะเดาในการสนับสนุนมูลนิธิธรรมานุรักษ์ จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อสร้างแนวทางในการทำงานร่วมกัน โดยกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้นำชุมชนรวม 10 คน ใช้แบบสัมภาษณ์เก็บข้อมูลและวิเคราะห์ผลด้วยการสรุปแบบความเรียง

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 60.00 มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีร้อยละ 60.00 และดำรงตำแหน่งข้าราชการร้อยละ 80.00 มีประสบการณ์ทำงานเกิน 10 ปีขึ้นไปร้อยละ 30.00 นายกองค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะเดามีบทบาทสำคัญในฐานะผู้ประสานงานหลัก โดยให้การสนับสนุนมูลนิธิในรูปแบบต่างๆ เช่น การให้คำปรึกษา การแบ่งปันข้อมูล นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลยังประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อคุ้มครองเด็กตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พร้อมสนับสนุนด้านการศึกษาผ่านการจัดหาทุน วัสดุการเรียน และการพัฒนาทักษะสำคัญ องค์การบริหารส่วนตำบลยังร่วมมือกับภาคส่วนอื่นเพื่อช่วยเหลือเด็กที่ไม่มีสถานะทางกฎหมาย เช่น เด็กไร้สัญชาติ โดยผลักดันให้มีการพิสูจน์สถานะบุคคลเพื่อให้เด็กเข้าถึงสิทธิ

*Received December 11, 2024; Revised January 7, 2025; Accepted January 11, 2025

ต่าง ๆ อย่างเท่าเทียม ความร่วมมือนี้สะท้อนถึงการบูรณาการระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาชน เพื่อสร้างความต่อเนื่องในการทำงานของมูลนิธิ

คำสำคัญ: บทบาท; การสนับสนุนมูลนิธิ; องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

This research article aimed to study the role of the Chong Sadao Subdistrict Administrative Organization in supporting the Thammanurak Foundation in Kanchanaburi Province. It sought to develop a collaborative framework between the SAO and the foundation. The sample group consisted of 10 individuals, including SAO personnel and community leaders, with data collected through structured interviews and analyzed using narrative summaries.

The findings revealed that many respondents were female (60.00), held educational qualifications above a bachelor's degree (60.00), and were government officials (80.00) with over 10 years of work experience (30.00). The SAO's chief executive played a central role as the primary coordinator, providing the foundation with support such as consultation, information sharing, and labor resources. Additionally, the SAO collaborated with related agencies to ensure child protection in accordance with the Child Protection Act. It also supported education by providing scholarships, learning materials, and essential skills training. The SAO extended its support to children lacking legal documentation, such as stateless children, by facilitating legal status verification processes to ensure equal access to rights, including education.

Keywords: Role; Foundation Support; Subdistrict Administrative Organization

บทนำ

สถานการณ์เด็กและเยาวชนของประเทศไทย เด็กและเยาวชนคืออนาคตของชาติ ดังนั้นการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เป็นผู้มีการเปลี่ยนแปลงมาสู่ครอบครัว ชุมชนและประเทศชาติ จึงเป็นเรื่องที่สำคัญ แต่สถานการณ์เด็กและเยาวชนในประเทศไทยที่กำลัง

เผชิญนั้นมีหลายอย่างทั้งในเรื่องของปริมาณและคุณภาพ จำนวนเด็กที่เกิดใหม่มากขึ้นทำให้ในอนาคตประชากรในวัยทำงานก็จะมีมากขึ้นและจะต้องดูแลประชากรผู้สูงอายุและเด็กในเชิงคุณภาพ เด็กและเยาวชนไทยกำลังเผชิญปัญหาในทุกด้าน เช่น ด้านร่างกายการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ด้านจิตวิญญาณการยอมรับการคอร์ปชั่นและวัตถุนิยม ด้านสังคมอารมณ์การใช้ความรุนแรง ด้านการศึกษาระดับสติปัญญาที่ต่ำกว่ามาตรฐาน (มูลนิธิการุณทร, 2565)

จากการศึกษาพบประเด็นปัญหาเกี่ยวกับเด็กที่มีจำนวนมากขึ้นและมีความหลากหลายรวมตัวอยู่บนสาเหตุที่เชื่อมโยงกับความยากจน ซึ่งเป็นปัจจัยที่ผลักดันให้เด็กกลายเป็นเด็กเร่ร่อน เด็กยากจน ต้องรับภาระในการหาเลี้ยงชีพครอบครัว เกิดปัญหาการใช้แรงงานเด็ก ความยากจนยังคงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาในขณะที่ปัจจัยแวดล้อมอื่น เช่น ความเจริญทางเทคโนโลยีและความเป็นเมือง ปัจจุบันเด็กเข้าสู่วงจรของปัญหามากหาทางออกจากวงจรปัญหาได้ยากเกิดปัญหาเด็กกระทำผิดซ้ำและเติบโตไปพร้อมกับการกระทำรุนแรง เด็กที่เข้าสู่วงจรปัญหาไม่ได้เป็นเพียงเหยื่อของการกระทำผิดเท่านั้น แต่ในหลายปัญหาพบว่ามามีเด็กเป็นผู้กระทำความผิด (ศูนย์ความรู้นโยบายเด็กและครอบครัว, 2565) ปัญหาด้านสวัสดิภาพและสิทธิขั้นพื้นฐานเป็นอีกหนึ่งที่เด็กไทยจำนวนมากไม่น้อยที่ขาดการคุ้มครองสิทธิมีเด็กด้อยโอกาสและเด็กในภาวะยากลำบากอีกจำนวนมาก สถานการณ์ความรุนแรงในครอบครัวมีมากขึ้น ซึ่งในสังคมมักมองว่าความรุนแรงในครอบครัวเป็นปัญหาส่วนตัวภายในครอบครัวทำให้เด็กจำนวนมากถูกกระทำรุนแรงซ้ำซาก นอกจากนั้นยังพบปัญหาด้านบุคลิกภาพและจริยธรรม เช่น เด็กมีบุคลิกภาพและลักษณะนิสัยที่ไม่พึงประสงค์ มีความหย่อนยานทางคุณธรรมจริยธรรม ปัญหาที่เด็กต้องเผชิญมีความผันแปรไปตามช่วงวัยมักเกี่ยวกับการเลี้ยงดูและพัฒนาการ ส่วนปัญหาในวัยรุ่นมักเกี่ยวข้องกับความประพฤติ (ศูนย์ความรู้นโยบายเด็กและครอบครัว, 2565) เด็กและเยาวชนขอความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน เพื่อสร้างความร่วมมือในการดำเนินงานด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนในเชิงยุทธศาสตร์ ตลอดจนความร่วมมือของผู้บริหารหน่วยงานฐานะผู้กำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2565)

สิทธิเด็ก (Child Right) เป็นสิทธิที่เด็กทุกคนมีติดตัวมาตั้งแต่กำเนิด ซึ่งอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กใช้คำว่า “สิทธิติดตัวตั้งแต่กำเนิด” (Inherent Right) ดังนั้นเด็กจึงมีสิทธิที่ไม่มีผู้ใดสามารถไปตัดทอนหรือจำกัดการใช้สิทธิอันชอบธรรมของเด็กหรือละเมิดของเด็กได้ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กกำหนดพันธกรณีให้ประเทศสมาชิกภาคีต้องคุ้มครองสิทธิเด็ก

(Amnest international, 2024) สำหรับเด็กและเยาวชนที่ต้องการความคุ้มครองเป็นพิเศษ ประกอบด้วยเด็กและเยาวชนพิการ เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในปี พ.ศ.2565 จะมีจำนวนลดลง แต่ฐานความผิดที่มีจำนวนมากยังเป็นในเรื่องความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษและที่น่าสนใจคือฐานความผิดเกี่ยวกับความมั่นคง ความสงบสุข เสรีภาพ การปกครอง ซึ่งส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับประเด็นทางการเมือง เด็กและเยาวชนกลุ่มเปราะบางในภาพรวมพบว่ามีความเสี่ยงมาจากปัญหาครอบครัวยากจน ความรุนแรงในครอบครัว รวมถึงปัญหาการตั้งครรภ์ในกลุ่มเยาวชนกลุ่มเด็กและเยาวชนที่เป็นผู้ติดตามของแรงงานข้ามชาติจากประเทศเพื่อนบ้าน (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2565) “เด็กกำพร้า” หรือ “เด็กที่ถูกทอดทิ้ง” ถือเป็นเด็กด้อยโอกาสที่กระทรวงศึกษาธิการจัดให้อยู่ในประเภทที่ 3 “ปัญหาเด็กด้อยโอกาสทางการศึกษา” สถานการณ์ความไม่เสมอภาคในสังคมไทย ขณะที่ผลสำรวจจำนวนเด็กด้อยโอกาส ขณะที่ผลสำเร็จจำนวนเด็กด้อยโอกาสทางการศึกษา iSEE แพลตฟอร์มที่จัดทำโดยกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) พบว่าในปี พ.ศ.2561 มีเด็กด้อยโอกาสทั้งหมด 3,625,048 คน ปัญหาเด็กด้อยโอกาสเป็นอีกหนึ่งปัญหาในสังคมไทย หากแต่ปัญหาดังกล่าวกลับไม่สามารถแก้ไขได้ เนื่องจากการเป็นผู้ด้อยโอกาสนั้นมาคู่กับความเหลื่อมล้ำ ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยเข้ามาปรับปรุงและเพิ่มโอกาสในการดำเนินชีวิต แต่โอกาสในการเข้าถึงสิทธิยังคงถูกจำกัดสำหรับเด็กบางกลุ่ม (สำนักงานทะเบียนกระทรวงมหาดไทย, 2565)

“มูลนิธิธรรมานุรักษ์” เป็นองค์กรที่ก่อตั้งเพื่อส่งเสริมการศึกษาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้แก่เด็กและเยาวชนที่ขาดโอกาส อันเนื่องมาจากความไม่พร้อมของครอบครัวหรืออยู่ในพื้นที่ห่างไกลความเจริญ ศูนย์การศึกษาตามอัธยาศัยธรรมานุรักษ์ย้ายมาจากศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในอำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งมีเด็กนักเรียนหลายคนมาพักอาศัยอยู่ในวัดเนื่องจากเหตุหลายประการ จำนวนเด็กที่มีมากขึ้นทำให้ไม่สะดวกในการที่จะอยู่ แม่ชีจุติภา ทรรพสุทธิ จึงได้ย้ายเด็กมาอยู่ที่มูลนิธิธรรมานุรักษ์ เลขที่ 40/1 หมู่ 3 ตำบลช่องสะเดา อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งมีผู้มีจิตศรัทธาได้ซื้อที่ดินถวายให้ เพื่อในกิจการของเด็กและจดทะเบียนเป็นมูลนิธิขึ้นเมื่อพ.ศ.2544 ดำเนินกิจกรรมถึงปัจจุบันจึงได้เกิดเป็นศูนย์การศึกษาตามอัธยาศัยธรรมานุรักษ์ขึ้น (มูลนิธิธรรมานุรักษ์, 2565) ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงต้องการที่จะศึกษาเรื่องบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะเดาในการสนับสนุนมูลนิธิธรรมานุรักษ์ ตำบลช่องสะเดา อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อนำเสนอแนวทางในการทำงานร่วมกันระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะเดาและมูลนิธิธรรมานุรักษ์

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะเดาในการสนับสนุนมูลนิธิธรรมานุรักษ์ จังหวัดกาญจนบุรี
2. เพื่อนำเสนอแนวทางในการทำงานร่วมกันระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะเดากับมูลนิธิธรรมานุรักษ์ จังหวัดกาญจนบุรี

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยศึกษา บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะเดาในการสนับสนุนมูลนิธิธรรมานุรักษ์ จังหวัดกาญจนบุรี เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยใช้แหล่งข้อมูลการศึกษาจาก 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 การวิจัยเอกสาร ส่วนที่ 2 การวิจัยภาคสนามโดยการใช้การสัมภาษณ์

2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ จำนวน 10 คน ประกอบด้วยกลุ่มบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะเดาจำนวน 8 คนและกลุ่มกำนันผู้ใหญ่บ้าน 2 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ การรวบรวมข้อมูลเอกสาร ข้อมูลผลงานวิจัย วารสาร ที่เกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะเดาในการสนับสนุนมูลนิธิธรรมานุรักษ์ จังหวัดกาญจนบุรีและการนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ 2 ฉบับ ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์สำหรับกลุ่มบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะเดาและแบบสัมภาษณ์สำหรับกลุ่มผู้นำชุมชน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้จะทำการเก็บรวบรวมจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ 1. หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีส่งถึงกลุ่มบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะเดาและกลุ่มผู้นำชุมชนเพื่อแจ้งให้ทราบและให้ความร่วมมือสำหรับการเก็บข้อมูลในการสัมภาษณ์ 2. การนัดเวลาสัมภาษณ์กลุ่มบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะเดาและกลุ่มผู้นำชุมชน 3. การดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะเดาและกลุ่มผู้นำชุมชน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์โดยการวิเคราะห์เกี่ยวกับการศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมในการศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะเดาในการสนับสนุนมูลนิธิธรรมานุรักษ์ จังหวัดกาญจนบุรี ดังนี้ 1. การวิจัยเอกสาร การศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร ข้อมูลผลงานวิจัย วิทยานิพนธ์ วารสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะเดาในการสนับสนุนมูลนิธิธรรมานุรักษ์ จังหวัดกาญจนบุรี โดยนำมาใช้เป็นพื้นฐานข้อมูลเพื่อนำมาจัดทำแบบสัมภาษณ์ เอกสาร ได้แก่ เอกสาร ข้อมูลผลงานวิจัย วารสาร รวมถึงบทความต่างๆ 2. วิจัยภาคสนาม คณะผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และนำเสนอข้อมูล ดังนี้ 2.1 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะเดาและกลุ่มผู้นำชุมชน มาประมวลผลและสรุปข้อมูล

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะเดาในการสนับสนุนมูลนิธิธรรมานุรักษ์ จังหวัดกาญจนบุรี ดังนี้ วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะเดาในการสนับสนุนมูลนิธิธรรมานุรักษ์ จังหวัดกาญจนบุรี

1. จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการศึกษา พบว่ากลุ่มบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะเดาได้มีบทบาทในการสนับสนุนด้านการศึกษาสำหรับเด็กในพื้นที่ โดยการจัดหาวัสดุอุปกรณ์การเรียน ทุนการศึกษาการศึกษาโดยใช้ทรัพย์สินส่วนตัวซึ่งทุนนี้ได้รับการประชาสัมพันธ์ ในเรื่องการรับรองเข้าถึงการศึกษาศึกษาของเด็กบางกลุ่มที่ขาดหลักฐานทางกฎหมาย ร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการให้เด็กสามารถพิสูจน์และยืนยันสถานะบุคคลตามกฎหมาย เพื่อให้ได้รับสิทธิและโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียม

2. จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสาธารณสุข พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะเดาได้ดำเนินการสนับสนุนการดูแลสุขภาพ จัดหาอุปกรณ์ยาและดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคต่างๆ ที่จำเป็นโดยเฉพาะโรคติดต่อที่แพร่ระบาดในเด็ก และยังทำงานร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ โดยมีอาสาสมัครสาธารณสุขทำหน้าที่ส่งเสริมสุขภาพในชุมชน ดูแลด้านความสะอาดเพื่อสุขภาพที่ดีของประชาชน

3. จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้านส่งเสริมอาชีพ พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะเดามีการดำเนินโครงการส่งเสริมอาชีพ โครงการดังกล่าวได้รับความร่วมมือจากมูลนิธิธรรมานุรักษ์ ซึ่งได้เข้าร่วมกิจกรรมหลากหลายที่จัดขึ้น การมีส่วนร่วมนี้ช่วยสร้างโอกาส

ในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะการทำงาน องค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะเดาเล็งเห็นถึงความสามารถและศักยภาพของเด็กๆ โดยให้ออกาสในการเข้ามาฝึกทักษะด้านการทำงานซึ่งเป็นการเสริมสร้างประสบการณ์

ในส่วนของการตอบตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการร่วมกันระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะเดากับมูลนิธิธรรมานุรักษ์ จังหวัดกาญจนบุรี จากการศึกษาวิจัยคณะผู้วิจัยได้ ดำเนินการค้นพบข้อมูลบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะเดา จึงสามารถสรุปเป็นแนวทางในการทำงานร่วมกันระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะเดากับมูลนิธิธรรมานุรักษ์ จังหวัดกาญจนบุรี

1. ควรมีการวางแผนความปลอดภัยให้แก่เด็กภายในมูลนิธิธรรมานุรักษ์ ดังนี้ ด้านกายภาพ จัดการจัดหาที่อยู่อาศัยพร้อมติดตั้งระบบการรักษาความปลอดภัย ด้านจิตใจ ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิดูแลสนับสนุนเด็กที่มีปัญหาทางจิตใจ ด้านการศึกษา วางแผนการศึกษาเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กแต่ละช่วงวัย จัดกิจกรรมและหลักสูตรการเรียนรู้ที่เหมาะสม ด้านสังคม จัดทำแผนส่งเสริมกิจกรรมเพื่อสร้างสังคมที่ดี ด้านกฎหมาย ปฏิบัติตามข้อกำหนดทางกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการดูแลเด็ก การดำเนินกิจกรรมตามแผนการส่งเสริมทักษะและการเพิ่มศักยภาพของบุคคลในวันต่าง ๆ

2. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมการวางแผนกับภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ทั้งในองค์กรภาครัฐและภาคเอกชน เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะเดา องค์กรภาคประชาสังคมที่อยู่ใกล้เคียงกับพื้นที่ เพื่อให้มูลนิธิธรรมานุรักษ์ได้รับการสนับสนุนและการช่วยเหลือ

3. ส่งเสริมการสนับสนุนได้การศึกษาและด้านสาธารณสุข สนับสนุนด้านการศึกษา ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์การเรียน ทุนการศึกษา การให้ความรู้ทักษะและอื่นๆ สนับสนุนด้านสาธารณสุข ได้แก่ ดูแลสุขภาพร่างกาย ดูแลความสะอาดภายในพื้นที่มูลนิธิธรรมานุรักษ์ และการป้องกันโรคติดต่อ

4. ส่งเสริมการสนับสนุนด้านสาธารณูปโภคและด้านการส่งเสริมอาชีพ สนับสนุนด้านสาธารณูปโภค ได้แก่ ด้านไฟฟ้าการจัดหาติดตั้งระบบไฟฟ้าสำหรับใช้งานและด้านน้ำประปาจัดหาน้ำสะอาดสำหรับการบริโภค สนับสนุนด้านการส่งเสริมอาชีพ ได้แก่ กิจกรรมส่งเสริมของตำบล สำนักงานศึกษาอกระบบและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

5. ส่งเสริมกระบวนการจัดทำแผนเพื่อป้องกันภัยพิบัติและภัยที่เกิดจากสัตว์ป่าในการช่วยเหลือมูลนิธิธรรมานุรักษ์

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะเดาในการสนับสนุนมูลนิธิธรรมานุรักษ์ จังหวัดกาญจนบุรี ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะเดาในการสนับสนุนมูลนิธิธรรมานุรักษ์ จังหวัดกาญจนบุรี การมีส่วนร่วมการวางแผนของภาคีเครือข่าย ภาคีเครือข่ายสำคัญ คือ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะเดาเป็นผู้ประสานงานความร่วมมือดำเนินการกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้มูลนิธิธรรมานุรักษ์ได้รับการสนับสนุนและการช่วยเหลือ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิธิดา จรุงเกียรติกุล และคณะ (2567) เรื่อง การวิเคราะห์สถานการณ์ของหน่วยงานที่มีบทบาทในการส่งเสริมการเข้าถึงการศึกษาและการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา พบว่า หน่วยงานที่มีบทบาทในการส่งเสริมการเข้าถึงการศึกษาการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน หน่วยงานภาคสังคมและองค์กรในชุมชน ซึ่งหน่วยงานที่ทำงานด้านเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษามีทั้งหน่วยงานในส่วนกลางและหน่วยงานในระดับภูมิภาค ซึ่งแต่ละหน่วยงานหน้าที่และความรับผิดชอบที่แตกต่าง อาทิหน่วยงานภาครัฐอย่างกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีหน้าที่ในการพัฒนาเด็กและเยาวชน รวมทั้งแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบในทางลบต่อเด็กและเยาวชนตามหลักการของกฎหมายส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและองค์กรไม่แสวงหาผลกำไรที่มีนโยบายเพื่อช่วยเหลือและส่งเสริมการเข้าถึงการศึกษาของกลุ่มเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาที่ด้อยโอกาส

2. ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะเดาในการสนับสนุนมูลนิธิธรรมานุรักษ์ จังหวัดกาญจนบุรี การวางแผนตามความสอดคล้องให้แก่เด็กภายในมูลนิธิธรรมานุรักษ์ ด้านกฎหมาย ปฏิบัติตามข้อกำหนดทางกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวกับการดูแลเด็ก โดยประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การสนับสนุนไปตามกฎหมาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพาจิต รอดเงิน (2564) เรื่อง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า การศึกษานั้นคือการนำโอกาสทางการศึกษาไปสู่เด็กที่ด้อยและเด็กที่ถูกหลงลืมในเขตพื้นที่การศึกษาทำให้เด็กนับพันคนที่อาจตกหล่นไปไม่มีโอกาสเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาหรือประกอบอาชีพ ซึ่งทั้งหมดนี้จะเกิดขึ้นไม่ได้เลยหากไม่ใช่เพราะการที่พวกเขาได้เข้าศึกษาที่โรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษา เด็กจำนวนมากรอดพ้นจากการตกเป็นเหยื่อของกระบวนการค้ามนุษย์ การบังคับให้แต่งงาน การใช้แรงงานเด็กและอันตรายอื่น ๆ ที่สามารถเกิดขึ้นได้ต่อเด็กกลุ่มชาติ

พันธุ์ การสร้างโอกาสในการเรียนรู้ที่สำคัญให้แก่โรงเรียนขนาดเล็กทำให้ได้รับบทเรียนว่า จะบริหารจัดการและสนับสนุนเงินงบประมาณให้แก่ระบบการศึกษาของประเทศอย่างไร เพื่อให้เด็กได้รับประโยชน์สูงสุด ตลอดจนทำให้ได้ทราบความสำคัญในการส่งเสริม สนับสนุนภาษาและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ บทเรียนเหล่านี้จะช่วยเปลี่ยนรถกระบะให้ กลายเป็นห้องสมุด เปลี่ยนผู้อำนวยการโรงเรียนให้กลายเป็นผู้เดินทางไกล เปลี่ยนเยาวชน ผู้ด้อยโอกาสให้กลายเป็นครู เปลี่ยนเด็กที่ไม่มีหนังสืออ่านที่บ้านให้กลายเป็นนักอ่านที่มีความ ใฝ่รู้ ทั้งหมดนี้ล้วนแต่เป็นผลมาจากการคิดนอกกรอบและการน่านโยบายต่าง ๆ ที่มีความยืดหยุ่นไปใช้ปฏิบัติ นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการของประเทศไทยยังกำหนด กฎหมายนโยบายปี พ.ศ.2562 และ พ.ศ.2563 เกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่เป็นมิตรต่อเด็ก กลุ่มชาติพันธุ์และการส่งเสริมให้สังคมไทยมีมุมมองที่เอื้อต่อการอยู่ร่วมกันมากขึ้น

3. ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะเดาในการสนับสนุนมูลนิธิธรรมานุรักษ์ จังหวัดกาญจนบุรี การสนับสนุนด้านการศึกษา ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์การเรียนทุนการศึกษา การให้ความรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรียารัตน์ บัวแก้ว และคณะ. (2566) เรื่อง แนวทางส่งเสริมบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสู่ ความเป็นเลิศของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดระยอง พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อบทบาท องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสู่ความเป็นเลิศของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมี หลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น ปัญหาและอุปสรรคในการ ดำเนินงานและวิธีการแก้ไข ควรดำเนินการตามแนวนโยบายและมาตรฐานการดำเนินงาน ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนดไว้ ควรมีการกำหนดการเข้าร่วมประชุมชี้แจง นโยบายอย่างต่อเนื่องและพัฒนาบุคลากรเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก ควรมีการจัดส่งผู้ดูแลเด็กให้มีโอกาสได้เข้ารับการฝึกอบรมและศึกษาต่อในระดับที่ สูงขึ้น รวมทั้งมีการกำหนด กฎระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก การมีส่วนร่วม การส่งเสริมสนับสนุนและการพัฒนาเด็กปฐมวัยเป็นปัจจัยที่ส่งเสริม บทบาทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสู่ความเป็นเลิศมีผลต่อการส่งเสริมบทบาทองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นสู่ความเป็นเลิศของศูนย์พัฒนา เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นแหล่ง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยและเพื่อเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วน ร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัยต่อไป

4. ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะเดาในการสนับสนุนมูลนิธิธรรมานุรักษ์ จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการศึกษา องค์การบริหารส่วน ตำบลช่องสะเดายังให้การสนับสนุนในเรื่องการรับรองการเข้าถึงการศึกษาของเด็กบางกลุ่ม

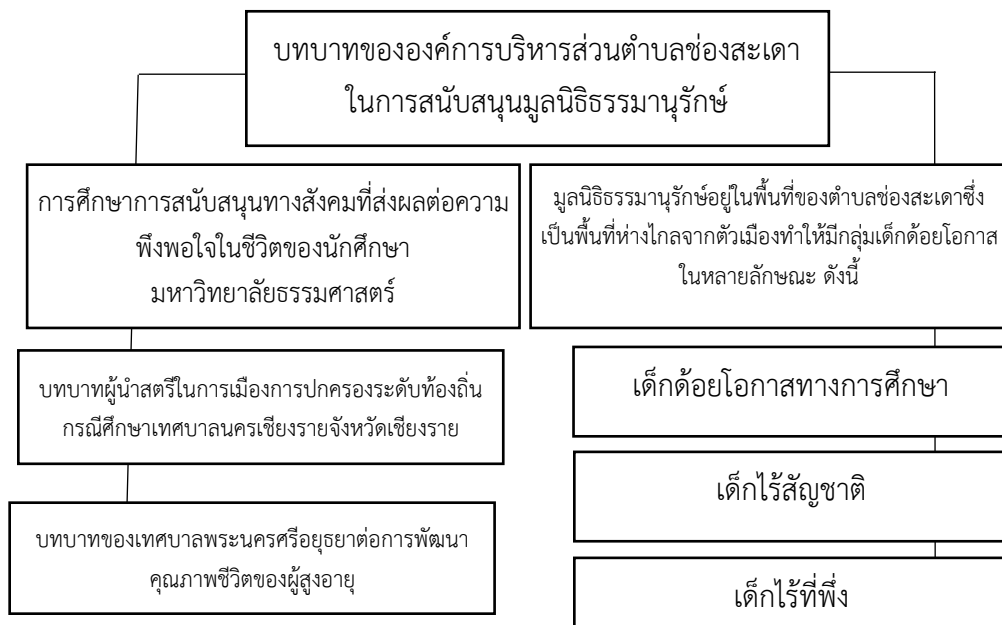
ที่ขาดหลักฐานทางกฎหมาย โดยได้ร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการให้เด็กเหล่านี้สามารถพิสูจน์และยืนยันสถานะบุคคลตามกฎหมาย เพื่อให้ได้รับสิทธิและโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวาสนา จักรแก้ว (2561) เรื่อง การเพิ่มโอกาสและการเข้าถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษาของเด็กด้อยโอกาสภาคเหนือตอนบน พบว่า แนวทางการเพิ่มโอกาสและการเข้าถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษาของเด็กด้อยโอกาสภาคเหนือกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน มีการดำเนินการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาให้กับเด็กด้อยโอกาส โดยศึกษาธิการของแต่ละจังหวัดได้มีการจัดประชุมเตรียมความพร้อมทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา มีการส่งเสริมสนับสนุนและการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนสู่การปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อจะเพิ่มโอกาสทางการศึกษาของเด็กและเยาวชนผู้ด้อยโอกาส ควรมีการจัดทำนโยบายยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาและแผนการจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสทางการศึกษา

5. ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะเดาในการสนับสนุนมูลนิธิธรรมานุรักษ์ จังหวัดกาญจนบุรี การมีส่วนร่วมการวางแผนของภาคีเครือข่าย ภาคีเครือข่ายสำคัญ คือ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะเดาเป็นผู้ประสานงานความร่วมมือดำเนินการกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้มูลนิธิธรรมานุรักษ์ได้รับการสนับสนุนและการช่วยเหลือ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรมิตร พวงเมืองพล (2565) เรื่อง บทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า บทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานของศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้าน วิชาการมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านอาคาร สถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากและด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากแต่ละด้าน ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการกำหนดมาตรฐานการจัดการศึกษา ระดับปฐมวัยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ผู้บริหารได้กำหนดนโยบายยุทธศาสตร์และทิศทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างยั่งยืนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากและผู้บริหารได้จัดโครงสร้างการทำงานของผู้ที่ขอผิดชอบงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างเหมาะสม เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์กับทุก

ภาคส่วนและส่งเสริมสนับสนุนจากการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นสถานศึกษาพัฒนาเด็กประถมวัยที่มีคุณภาพของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์ความรู้จากการวิจัย

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการสังเคราะห์การวิจัย โดยการศึกษาการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญและการสนทนาเฉพาะกลุ่มเพื่อศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะเดาในการสนับสนุนมูลนิธิธรรมานุรักษ์ จังหวัดกาญจนบุรีและเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการทำงานร่วมกันระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะเดากับมูลนิธิธรรมานุรักษ์ จังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยได้สรุปภาพ ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์การวิจัย

บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะเดาในการสนับสนุนมูลนิธิธรรมานุรักษ์ศึกษาเกี่ยวกับเด็กผู้ด้อยโอกาสโดยในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะเดาแต่

ยังมีส่วนน้อยที่จะศึกษาเกี่ยวกับผู้สูงอายุ นักศึกษาในเขตเมืองและสิทธิสตรีซึ่งในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะเดามีความแตกต่างหลากหลายในเรื่องของเด็กด้อยโอกาส เด็กไม่มีสัญชาติและเด็กไร้ที่พึ่ง ดังนั้น ผลการวิจัยอาจทำให้สามารถนำไปใช้กับพื้นที่มีลักษณะที่ใกล้เคียงกันด้วยเหตุนี้ข้อค้นพบจากงานวิจัยจึงสามารถนำไปประยุกต์ได้ในพื้นที่มีลักษณะเดียวกันได้

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. ควรหาแนวทางการประชาสัมพันธ์โครงการต่างๆ ที่มูลนิธิธรรมานุรักษ์จัดขึ้น โดยผู้นำชุมชนอาจแจ้งให้ประชาชนทราบ เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น
2. ควรผลักดันให้เกิดการมีส่วนร่วมจากภาคีเครือข่ายเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตามที่วางไว้
3. ควรเพิ่มบุคลากรในการดูแลเด็กภายในมูลนิธิธรรมานุรักษ์ เนื่องจากเด็กในมูลนิธิธรรมานุรักษ์มีจำนวนมากทำให้มีการดูแลไม่ทั่วถึงอีกทั้งมีเด็กหลายช่วงวัยซึ่งมีการดูแลที่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะในงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความร่วมมือของประชาชนตำบลช่องสะเดาในการสนับสนุนมูลนิธิธรรมานุรักษ์ จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อประเมินผลลัพธ์และประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือของประชาชนตำบลช่องสะเดาและมูลนิธิธรรมานุรักษ์ จังหวัดกาญจนบุรี
2. ควรศึกษาแนวทางในการทำงานร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับมูลนิธิธรรมานุรักษ์ จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อได้แนวทางการทำงานที่มีประสิทธิภาพของการทำงานร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับมูลนิธิธรรมานุรักษ์ จังหวัดกาญจนบุรี

เอกสารอ้างอิง

จิรมิตร พวกเมืองพล. (2565). บทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย (การค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.

- ปริยารัตน์ บัวแก้ว และคณะ. (2566) เรื่อง แนวทางส่งเสริมบทบาทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสู่ความเป็นเลิศของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดระยอง. วารสารวิชาการศรีปทุม ชลบุรี, 20(1), 34-45.
- มูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย. (2565). สถานการณ์เด็กและเยาวชนประชาธิปไตย. สืบค้น 22 มิถุนายน 2567, จาก <https://www.compassionth.com/children-and-youth/situation-of-youth-in-thailand/>.
- มูลนิธิธรรมานุรักษ์. (2565). แผ่นพับมูลนิธิธรรมานุรักษ์. ตำบลช่องสะเดา อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี. กาญจนบุรี: มูลนิธิธรรมานุรักษ์.
- วาสนา จักรแก้ว. (2561). การเพิ่มโอกาสและการเข้าถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษาของเด็กด้วยโอกาสภาคเหนือตอนบน (วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- วิจิตา จรุงเกียรติกุล และคณะ. (2567). การวิเคราะห์สถานภาพของหน่วยงานที่มีบทบาทในการส่งเสริมการเข้าถึงการศึกษาและการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา. วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย, 8(2), 956-971.
- ศูนย์ความรู้นโยบายเด็กและครอบครัว. (2565). สถานการณ์ปัญหาเด็กและความเปราะบาง. สืบค้นเมื่อ 22 มิถุนายน 2567, จาก <https://ecd.onec.go.th/childhood/situation/7774/>.
- สำนักงานทะเบียนกระทรวงมหาดไทย. (2565). เด็กกำพร้า ผู้ด้อยโอกาสในระบบการศึกษาที่รัฐต้องเร่งเยียวยา. สืบค้น 22 มิถุนายน 2567, จาก <https://search.app/ok8BvYidqgsStfh79>.
- Amnesty international. (2021). สิทธิเด็ก. สืบค้น 5 กรกฎาคม 2567, จาก <https://hre.amnesty.or.th/>.